

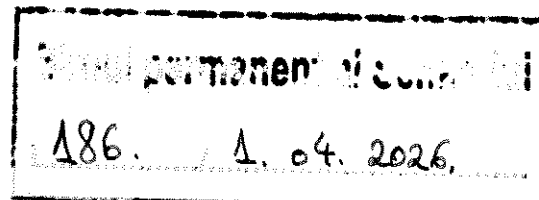

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 3/3014/2026 din data de 26.03.2026

Domnului Mario-Ovidiu Oprea
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 685 din 16.02.2026, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice (b46/10.02.2026)*, în vederea avizării, vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 19.03.2026 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „*acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești*”, comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

Preliminar, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că introducerea alin. (1¹) și (1²) la art. 113 din Codul penal poate crea confuzie cu privire la natura „măsurilor de siguranță speciale” propuse.

Art. 113 din Codul penal reglementează limitele răspunderii penale a minorilor, prevăzând o prezumție absolută a lipsei de discernământ pentru minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani și o prezumție relativă pentru minorul cu vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani, care răspunde penal doar dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.

În aceste condiții, măsurile de siguranță speciale propuse, având „*caracter preventiv și educativ*”, nu se încadrează în logica dispozițiilor legale care reglementează răspunderea penală a minorilor din art. 113 din Codul penal, ci urmăresc obiective diferite, ceea ce poate afecta claritatea și coerența normativă a art. 113.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Prin introducerea alin. (1¹) și (1²) în art. 113 din Codul penal, nu sunt respectate dispozițiile art. 61 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *„Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor”*.

Măsurile de protecție specială care pot fi luate față de minorii care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală și care nu răspund penal nu sunt reglementate în Codul penal, ci în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cadrul legal general de protecție și promovare a drepturilor copilului prevede că minorii care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală și care nu răspund penal pot fi supuși unor măsuri de protecție specială, respectiv plasamentul și supravegherea specializată [art. 84 alin. (1) din această lege]. În plus, potrivit art. 86 din aceeași lege, în cazul în care fapta prevăzută de legea penală, săvârșită de copilul care nu răspunde penal, prezintă un grad ridicat de pericol social, precum și în cazul în care copilul pentru care s-au stabilit măsurile prevăzute la art. 85 săvârșește în continuare fapte penale, comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească dispune, pe perioadă determinată, plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial specializat.

Analizând în continuare conținutul prezentei inițiative legislative, comisia a constatat, în ceea ce privește propunerea de *internare a minorului într-un centru specializat de evaluare și intervenție terapeutică* [art. 113¹ alin. (1) lit. a) din Codul penal], că inițiativa legislativă nu reglementează competențele acestui centru, unde funcționează acesta, procedura de dispunere a măsurii, tipul evaluării sau intervenției terapeutice ce urmează a fi realizate, durata maximă ori perioada de revizuire a unei astfel de măsuri de siguranță speciale. Textul se limitează la a face trimitere la „norme metodologice comune între instanțe și centrele de sănătate mintală, în conformitate cu prevederile Codului penal” [potrivit propunerii de la art. 65¹ alin. (4) din Legea nr. 487/2022], deși instanțele judecătorești nu pot avea competența funcțională de a emite astfel de norme metodologice.

Totodată, se constată o necorelare între reglementarea acestei măsuri de siguranță specială în art. 112¹ alin. (1) lit. a) propus a fi introdus în Codul penal și în art. 56¹ alin. (1) propus a fi introdus în Legea nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice. În timp ce textul propus pentru Codul penal prevede posibilitatea dispunerii măsurii *„cu consimțământul reprezentantului legal sau, în cazuri excepționale, independent de acesta, sub control judiciar”*, textul propus pentru Legea nr. 487/2002 prevede dispunerea acesteia *„independent de consimțământul reprezentantului legal, sub control judecătoresc strict”*. Această

diferență privește chiar condițiile de dispunere a măsurii (în Codul penal consimțământul reprezentantului legal este regula, iar lipsa acestuia apare doar „în cazuri excepționale”, pe când în Legea nr. 487/2002 măsura se dispune independent de consimțământul reprezentantului legal). Mai mult, terminologia utilizată în cele două acte normative nu este unitară [„*centru specializat de evaluare și intervenție terapeutică*” și „*sub control judiciar*” în art. 113¹ alin. (1) lit. a) din Codul penal, respectiv „*centru specializat cu caracter preventiv și terapeutic*” și „*sub control judecătoresc strict*” în art. 56¹ alin. (1) din Legea nr. 487/2002], ceea ce creează incertitudine cu privire la instituția în care se realizează internarea și conținutul garanțiilor procedurale propuse.

Toate aceste neconcordanțe legislative fac imposibilă înțelegerea și aplicarea riguroasă a normelor propuse, contravenind astfel cerințelor de claritate, coerență și previzibilitate ale legii.

Cu privire la propunerea de instituire a *măsurii supravegherii judiciare specializate* [art. 113¹ alin. (1) lit. b) din Codul penal], inițiativa legislativă nu reglementează procedura de dispunere a acesteia și nu precizează în mod concret în ce constă această măsură, durata pentru care poate fi dispusă ori instituția responsabilă de punerea sa în executare.

Referitor la propunerea de luare a altor *măsuri cu caracter terapeutic și educativ, stabilite de instanță* [art. 113¹ alin. (1) lit. b) din Codul penal], inițiativa legislativă nu precizează în mod concret în ce constau aceste măsuri și nici durata pentru care pot fi dispuse. Textul se limitează la a face trimitere la „norme metodologice aprobate de Ministerul Justiției și instanțe”, deși, așa cum s-a arătat anterior, instanțele judecătorești nu pot avea competența funcțională de a emite astfel de norme metodologice.

În plus, conținutul unor măsuri de siguranță de natură penală trebuie să fie stabilit riguros de lege, neputând constitui obiectul unor reglementări secundare, precum normele metodologice la care se face referire.

Totodată, propunerea legislativă include o enumerare exemplificativă a infracțiunilor care ar determina aplicarea măsurilor de siguranță speciale, potrivit formulării „(...) sau alte infracțiuni expres prevăzute de lege (...)”, reglementare care generează o incertitudine cu privire la infracțiunile vizate de prezentul demers legislativ, în afara celor menționate concret în cuprinsul art. 113 alin. (1¹) din Codul penal.

În plus, soluția legislativă analizată introduce concepte care nu sunt definite, precum „discernământ funcțional al minorului”, „expertiză psihiatrică complexă”, „control judecătoresc strict” sau „sub control judiciar”, ceea ce afectează în mod nepermis claritatea și previzibilitatea legii.

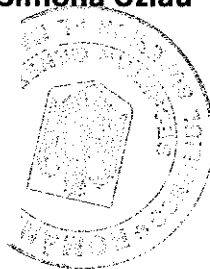
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În acest context, având în vedere că propunerea legislativă prezintă numeroase deficiențe, iar termenii folosiți sunt afectați de ambiguitate și lipsă de claritate, comisia a apreciat că aceasta nu poate fi adoptată în forma propusă.

Cu deosebită considerație,

**Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii,
Judecător Andreea Simona Uzlău**

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011